

Smrtící virus pro demokracii a svobodu

 radiouniversum.cz/ladislav-henek-smrtici-virus-pro-demokracii-a-svobodu

6. listopadu 2023

Ladislav Henek

Text 6.11.2023 6 min Přehrát

Jelikož se náš kolega, Ivan Hoffman, ještě neuzdravil, tak tento pondělní komentář pro Vás píše Ladislav Henek.

Nedávno se plánovaně setkaly dvě ženy. Sedly si spolu a mluvily. Bez rvačky, bez urážek, bez naduté snahy druhou ponížit. Říkáte si, co je na tom zvláštního? Vlastně nic a současně všechno. Ty dvě ženy – redaktorka Lucie Stuchlíková a předsedkyně Aliance pro rodinu, Jana Jochová, měly totiž diametrálně odlišné názory na jedno z velmi aktuálních společenských témat, probíraných nyní od nejvyšších pater politiky, přes kuloáry, instituce až po normální české hospůdky. Přesto spolu seděly, mluvily a nevjely si do vlasů. Paní demokracie se spokojeně usmívala a s ní také zakladatel našeho státu, Tomáš Garrigue Masaryk. Což je dobře, protože oba mají v posledních letech docela málo příležitostí ke spokojenému úsměvu. Při pohledu do budoucnosti by si mohli rovnou oči vyplakat.

Proč? Protože se nebývale rozšířily řady totalitně smýšlejících pokrytců v politice, v médiích i v celé takzvané občanské společnosti. Bezostyšně se vydávají za demokraty, ale ignorují přitom zásadní slova našeho prvního prezidenta: „Každý musíme snést mínění druhého. Demokracie znamená diskusi.“ Právě diskusi, ten nejpodstatnější stavební kámen demokracie, dnes zmínění pokrytci ničí. Některým z nich přitom asi ani nedochází, jak totalitní praktiky vnášejí do společnosti, jak velmi nebezpečné je takové počínání pro budoucnost.

Demokratická a svobodná budoucnost může být, pokud se lidé spolu budou bavit. Nejen uvnitř bublin vzájemně se utvrzujících ideologů, zoufale se držících „jediné svaté pravdy“, o níž se domnívají, že ji mají ve svém vlastnictví. Demokratická, svobodná budoucnost nás nemine, pokud se lidé dokážou klidně bavit o svých rozdílných postojích. To je svoboda, to je demokracie. Naopak totalita, komunistická, fašistická, nacistická, dnes progresivistická či jakákoli jiná vždy začíná neomylností jednoho ideologického pohledu na svět, pohrdáním diskusí, pohrdáním odlišnými názory a jejich nositeli. Lidé s totalitním myšlením vždy prosazovali a stále prosazují svůj názor jako pravdivý fakt, jako vyšší, hodnotnější, pravdivější postoj než všechny ostatní, zejména ty oponentní. Je také pozoruhodné, že titíž totalitáři dnes tak rádi současně vypouštějí slova o všeobecné rovnosti...

Následky přijdou dříve nebo později, vždy zlé, ničivé. Kdykoli se zlo v lidech, odmítajících racionální diskusi a nadřazujících zpupně své postoje nad těmi ostatními, ve společnosti rozšíří, spojí se totalitáři do skupin, žijících v pevném přesvědčení o své názorové nadřazenosti. Poté je vždy jen otázkou času, kdy totalitní myšlení začne krok za krokem označovat své domněle nadřazené pohledy jako jedinou možnou pravdu a označovat všechny ostatní stanoviska za lež, či jak se dnes módně říká, za dezinformace. To je pro demokracii smrtící virus.

Třetím stádiem tažení totalitního smýšlení je prosazování zákonných norem na ukotvení svých názorů jako jediných možných, jediných povolených, jediných legálních, včetně sankcí za zveřejňování názorů oponentních. Zde už je svoboda vysloveně ubíjena a demokracie se kymácí a poté hroutí. Protože podstatou demokracie je názorová pluralita, a ta je možná jen při svobodě slova – a to co nejširší. Právě na začátku tohoto třetího stádia vývoje totalitního smýšlení se nyní nacházíme.

Je velmi, velmi smutné, že i po více než sto letech stále platí – a to více než kdy jindy za posledních třicet let – výrok prezidenta Masaryka: „Tož demokracii bychom už měli, teď ještě nějaké ty demokraty.“ Ano, zatím demokracii máme a zatím máme také svobodu slova, jakkoli se totalitně smýšlející politici, aktivisté, a dokonce i někteří novináři snaží o její spoutání už naprosto nepokrytě. Pokud nebudeme svobodu a demokracii bránit, pak je dlouho mít nebudeme. A se založenýmá ruka v klíně nikdy nikdo nic neubráníl.

Proto, prosím, mluvmе spolu, debatujme, argumentujme. Mějme na paměti, že diskusi odmítají jen rudohnědě – dnes tedy spíše rudohnědozeleně – smýšlející ideologové. Právě ti namísto argumentů vrhají jen urážky a nálepky. Často nemají ani minimum soudnosti, a proto se klidně a bezostyšně po totalitním výpadu proti oponentům někteří z nich prohlásí za „liberální demokraty“. To svědčí nejen o úplné ztrátě sebereflexe, ale také i posledních zbytků zdravého rozumu. Budme proto normální. Protože normální je mluvit spolu, i když nemusíme se svým oponentem v ničem souhlasit. Normální je vzít na vědomí i takový názor, ze kterého je nám nevolno. Totalitní je zakazovat jiná stanoviska, než jsou má vlastní. Mluvmе tedy spolu, protože dokud spolu budeme mluvit a používat argumenty, má demokracie a svoboda šanci.

Všechny příspěvky s Ladislav Henek

Diskuze:

Napsat komentář

E-mailová adresa nebude publikována.